

Brüssel, 21.1.2019
COM(2019) 9 final

2019/0006 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega lubatakse Leedul kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi
2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193**

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist.

Kirjas, mille komisjon registreeris 16. oktoobril 2018, taotles Leedu erandit käibemaksudirektiivi artiklist 193, et kohaldada pöördmaksustamist kõvaketaste suhtes. Komisjon teavitas 19. novembri 2018. aasta kirjas käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Leedu taotlusest. Komisjon teavitas 20. novembri 2018. aasta kirjaga Leedut, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artiklis 193 on sätestatud, et tavaliselt tasub käibemaksu kaupade tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt taotles Leedu erandit käibemaksudirektiivi artiklist 193, et saada luba kohaldada pöördmaksustamist kõvaketaste suhtes, mis ei ole hõlmatud käibemaksudirektiivi artikliga 199a. Selle menetluse kohaselt vastutab maksukohustuslane, kellele tarneid tehakse, käibemaksu maksmise eest. Samal ajal kõnealune maksukohustuslane deklareeriks ja arvaks maha tarnele vastava käibemaksu, kui tal oleks täielik mahaarvamisõigus, mis viiks selleni, et riigikassasse käibemaksu tegelikult ei laekuks.

Leedu avastas käibemaksupettused selliste elektroonikakaupade puhul, nagu sülearvutid, mobiiltelefonid, tahvelarvutid ja kõvakettad. Kõnealused kaubad soetatakse teistest liikmesriikidest ning enne kui need tarnitakse jaemüüjatele või otse tarbijatele, toimub mitu tehingut varifirmade vahel, kes ei maksa käibemaksu riigikassale. Leedus läbiviidud kontrollide tulemusel selgus, et aastatel 2016–2017 ei makstud tõenäoliselt elektroonikakaupade pealt ligikaudu 6 miljonit eurot makse, mis kujutas endast märkimisväärset kahju riigieelarvele.

Leedu on võtnud mitmeid meetmeid, et võidelda käibemaksupettustega ja neid ennetada. Alates 2016. aasta oktoobrist peavad kõik Leedu käibemaksukohustuslased sisestama iga kuu saadud ja väljastatud käibemaksu arvetes sisalduva teabe aruka haldussüsteemi („i.MAS“) e-arve allsüsteemi („i.SAF“), et aidata ametiasutustel teha kindlaks erinevused käibemaksukohustuslaste deklareeritud andmetes ja õigeaegselt deklareerimata maksusummades. Ka kauba veodokumente käsitlev teave tuleb enne kaupade Leedu territooriumil transportimist registreerida i.MASi elektroonilises saadetiste allsüsteemis („i.VAZ“), märkides ära veetud kaubad, kaubasaatjad ja kaubasaajad. Maksuameti poolt kogutud operatiivteavet kasutatakse ka võimalike pettusejuhtumite tuvastamiseks või pettusahelasse kuuluvate kaupade kiireks tuvastamiseks.

Vaatamata kõikidele käibemaksupettuste vastu võitlemiseks võetud meetmetele, näitab Leedu esitatud teave, et need meetmed ei ole piisavad vältimaks käibemaksupettusi elektroonikakaupade tarnimisel. Leedu on seisukohal, et asjaomases sektoris on vaja kehtestada pöördmaksustamine.

Leedu kavatseb võtta kasutusele käibemaksudirektiivi artiklil 199a põhineva pöördmaksustamise elektroonikakaupade suhtes. Kõnealune artikkel ei hõlma siiski

kõvakettaid. Leedu väidab ka, et teiste liikmesriikide kogemused näitavad, et pärast pöördmaksustamise kehtestamist käibemaksudirektiivi artikliga 199a hõlmatud elektroonikakaupade suhtes, levib pettus teistele elektroonikakaupadele.

Seetõttu taotleb Leedu luba võtta kasutusele käibemaksudirektiivi artiklil 395 põhinev pöördmaksustamine ka kõvaketaste suhtes.

Arvestades erimeetme võimalikku positiivset mõju Leedu avastatud pettuse vastases võitluses, tehakse ettepanek kehtestada erand piiratud ajavahemikuks alates 1. märtsist 2019 kuni 28. veebruarini 2022. Kõnealuse erandi kehtivuse ajal peaks Leedu rakendama muid tavapäraseid meetmeid, et tõhusalt võidelda käibemaksupettuse vastu kõvaketaste sektoris. Seetõttu ei oleks kõvaketaste tarnete puhul enam vaja teha erandeid käibemaksudirektiivi artiklist 193.

Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Sarnaseid erandeid käibemaksudirektiivi artiklist 193 on võimaldatud ka teistele liikmesriikidele.

Kavandatud meede on seega kooskõlas käibemaksudirektiivi kehtivate sätetega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

• Subsidiaarsus (liidu ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, tehakse ettepanek ELi ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

• Proportsionaalsus

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalhoidmist või maksustamise vältimist konkreetses sektoris.

• Vahendi valik

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu otsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Käesolev ettepanek põhineb Leedu esitatud taotlusel ja käsitleb ainult seda liikmesriiki.

• Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõjuhinnaang**

Rakendusotsuse ettepaneku eesmärk on hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidmist või maksustamise vältimist kõvaketaste sektoris. Pöördmaksustamise mehhanism peaks aitama Leedul tõkestada käibemaksupettusi kõvaketaste sektoris. Seega on erandit tegeval meetmel positiivne mõju.

Erandi kitsa kohaldamisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on negatiivne mõju, mis tuleneb elektroonikatoodetega tegelevate ettevõtjate suuremast halduskoormusest, igal juhul piiratud.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ebasoodsalt käibemaksupõhiselt laekuvaid liidu omavahendeid.

5. MUU TEAVE

Ettepanek sisaldab ajalist piirangut, mille tähtpäevaks on 28. veebruar 2022.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Leedul kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,¹ eriti selle artiklit 395,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 193 kohaselt on tavaliselt maksuhalduritele käibemaksu tasuma kohustatud kaubatarneid tegev või teenuseid osutav maksukohustuslane.
- (2) Kirjas, mille komisjon registreeris 16. oktoobril 2018, taotles Leedu luba võtta kasutusele erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193, et kohaldada pöördmaksustamist kõvaketaste tarnete suhtes.
- (3) Kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõiguga teavitas komisjon 19. novembri 2018. aasta kirjaga teisi liikmesriike Leedu taotlusest. Komisjon teavitas 20. novembri 2018. aasta kirjaga Leedut, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (4) Leedu avastas varifirmadega seotud käibemaksupettused elektroonikakaupade, nagu sülearvutid, mobiiltelefonid, tahvelarvutid ja kõvakettad puhul. Sellise tegevuse maht ja ulatus avaldavad otsest negatiivset mõju riigieelarvele.
- (5) Leedu on võtnud mitmeid meetmeid, et vältida käibemaksupettustega ja neid ennetada. Leedu sõnul ei ole need meetmed piisavad, et vältida käibemaksupettusi elektroonikakaupade tarnete puhul.
- (6) Leedu kavatseb võtta kasutusele direktiivi 2006/112/EÜ artiklil 199a põhineva pöördmaksustamise elektroonikakaupade suhtes. Kõnealune artikkel ei hõlma siiski kõvakettaid.
- (7) Selleks et näha ette terviklikum pöördmaksustamismehhanism, mida kohaldataks mitte ainult elektroonikatoodete suhtes, nagu on juba lubatud direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 199a, vaid ka kõvaketaste suhtes, taotleb Leedu direktiivi 2006/112/EÜ artiklil 395 põhineva pöördmaksustamismehhanismi kehtestamist kõvaketaste tarnete puhul.
- (8) Arvestades erimeetme võimalikku positiivset mõju Leedu tuvastatud pettuse vastases võitluses, tuleks erand kehtestada piiratud ajavahemikuks alates 1. märtsist 2019 kuni 28. veebruarini 2022.

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

(9) Üldiselt on erandid ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata erandi asjakohasust ja tõhusust. Erandid annavad liikmesriikidele aega võtta vastu muid tavapäraseid meetmeid, et lahendada probleem enne erandmeetme kehtivuse lõppemist, mis muudaks erandi pikendamise ülearuseks. Erand, millega lubatakse kasutada pöördmaksustamist, antakse ainult erandkorras konkreetsete pettuste puhuks ning see on viimane abinõu. Kuni kõnealuse erandi kehtivuse lõppemiseni peaks Leedu rakendama muid tavapäraseid meetmeid, et võidelda käibemaksupettuse vastu kõvaketaste sektoris, mistõttu ei oleks nende tarnete puhul enam vaja teha erandeid direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193.

(10) Erimeetmel ei ole negatiivset mõju käibemaksust tulenevatele liidu omavahenditele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 antakse Leedule luba teha kõvaketaste tarnete puhul käibemaksu maksmise eest vastutavaks tarne saaja.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. märtsist 2019 ja selle kehtivusaeg lõpeb 28. veebruaril 2022.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Leedu Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*